

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA SABA

03 FEBRUARI, 2015

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA SABA – TAREHE 03 FEBRUARI, 2015

I. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA ULINZI NA USALAMA:

Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Ulinzi na Usalama katika kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

MWENYEKITI WA KAMATI YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA KIMATAIFA:

Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Kimataifa katika kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

MWENYEKITI WA KAMATI YA UCHUMI, VIWANDA NA BIASHARA:

Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Uchumi, Viwanda na Biashara katika kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

II. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

68. MHESHIMIWA FREEMAN AIKAELI MBOWE (HAI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Daraja la Mnepo lililopo Kijiji cha Mijongweni Kata ya Machame Weruweru, Wilayani Hai limekuwa kero ya muda mrefu inayohatarisha maisha, na hata kufifisha uchumi wa Wananchi wa Kata hiyo; kwa zaidi ya miaka ishirini (20) Serikali imekuwa ikitoa ahadi mbalimbali za ujenzi wa daraja la kudumu bila utekelezaji:-

(a) Je, kwa mara nyingine tena, Serikali inatoa jibu gani la utatuzi wa tatizo hilo;

(b) Je, ni sababu gani zinazo sababisha jambo hili lisitekelezwe kwa vitendo.

**69. MHESHIMIWA CYNTHIA HILDA NGOYE
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Miji mingi hapa nchini ni michafu sana yakiwemo maeneo ya Mitaa, Taasisi za Umma na za binafsi:-

(a) Je, ni hatua zipi za muda mfupi na za muda mrefu zimewekwa ili kuhakikisha miji yetu ina usafi endelevu;

(b) Je, ni utaratibu gani umewekwa na TAMISEMI kuhakikisha utekelezaji wa sheria, kanuni na maagizo yanayohusu uhifadhi wa mazingira yanatekelezwa kwa ukamilifu.

OFISI YA RAIS (MAHUSIANO NA URATIBU):

**70. MHESHIMIWA DESDERIUS JOHN MIPATA
(NKASI KUSINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Mahusiano na Uratibu):- Pamekuwepo na tofauti za kimaendeleo katika maeneo mbalimbali hapa nchini kiasi kwamba jambo hili lisipodhibitiwa linaweza kuwa tishio

la kutoweka kwa utangamano, amani na utulivu ulioko nchini hivi sasa:-

Je, Serikali ina mpango wowote mahsusi wa kuweka uwiano wa maendeleo nchini.

WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO:

71. MHESHIMIWA ANNA MARYSTELLA JOHN MALLAC (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo:- Kumekuwa na tabia ya kuwadhalilisha, kuwapiga na kuwanyanyasa baadhi ya Waandishi wa Habari wakiwa wanatekeleza majukumu yao hasa wakati wa matukio ya vurugu:-

Je, Serikali haioni kuwa wakati umefika wa kuhakikisha kuwa Waandishi wa Habari wanawekewa ulinzi ikiwa ni pamoja na kupewa vazi maalumu la kuvaa wakati wa matukio ya hatari ili kuweza kuwatofautisha na raia wengine.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

72. MHESHIMIWA ENG. ATHUMAN RASHID MFUTAKAMBA (IGALULA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Anguko la bei ya nishati ya mafuta Duniani katika kipindi cha miaka mitano kutoka Dola 105 – 70 (Tshs.184,000/= - 123,000/=) kwa pipa limezipa hasara nchi wanachama wachimbaji Mafuta (**OPEC CARTEL**) Dola 316 bilioni (Tsh. 553 Trilioni) mwaka huu; na anguko hilo lipo pia kwenye Chuma ghafi (Iron\ore), Mahindi na Shaba:-

- (a) Je, Serikali inaweza kutuambia sababu za anguko hili Duniani;
- (b) Je, kwa nini gharama za usafirishaji, bei za bidhaa viwandani, ujenzi na vyakula hazijashuka ilihali mafuta yameshuka bei;
- (c) Je, kwa nini bei ya umeme unaozalishwa na **TANESCO**, **IPTL**, Agreko, Symbion haujashuka wakati Mafuta (**HFO**) yameshuka bei.

**73. MHESHIMIWA MENDRAD LUTENGANO
KIGOLA (MUFINDI KUSINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Mhe. Rais aliahidi kupeleka umeme katika vijiji vya Malangali:-

- (a) Je, ni lini Serikali itaanza kazi ya kuweka nguzo za umeme katika vijiji hivyo;
- (b) Je, Ni kwa nini Serikali inachelewesha utekelezaji wa ahadi ya Mhe. Rais. Wakati nguzo zipo ndani ya Jimbo la Mufindi.

WIZARA YA AFYA NA USTAWI WA JAMII:

**74. MHESHIMIWA NAMELOK EDWARD SOKOINE
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya na Ustawi wa Jamii:- Kuna vituo vingi vya kulelea Watoto yatima nchini ambavyo vingine vinasimamiwa na watu binafsi:-

- (a) Je, Serikali ina wasaidiaje Watoto hao ili waweze kupata matibabu bure;
- (b) Watoto hao pia wanahitaji kwenda shule na shule hizo zina michango mingi; Je, ni nini

mchango wa Serikali kwa Watoto hao kielimu.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

75. MHESHIMIWA ABDALLA HAJI ALI (KIWANI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Baadhi ya Wawekezaji wanaokuja kuwekeza Tanzania si waaminifu na wanaingia na silaha za moto nchini kinyume na Sheria za nchi:-

Je, Serikali inasemaje juu ya hali hiyo.

WIZARA YA MAJI:

76. MHESHIMIWA CHRISTOWAJA GERSON MTINDA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji:- Taarifa ya Hali ya Uchumi na Mpango wa Maendeleo wa Taifa kwa Mwaka 2014/2015 inaonyesha kuwa miradi 538 ya miundombinu ya maji vijijini itahusisha vituo 9,630 vya kuchota maji katika vijiji 587 vitakavyohudumia wanakijiji 2,040,500; na mikataba ya miradi 707 inayohusisha vituo 13,050 katika vijiji 725 yenye uwezo wa kuhudumia wanakijiji 3,262,000 imesainiwa:-

Je, ni vijiji vingapi katika Halmashauri ya Wilaya ya Ikungi vipo katika miradi 538 na vingapi vipo katika miradi ya 707 iliyosainiwa.

77. MHESHIMIWA ALIKO NIKUSUMA KIBONA (ILEJE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji:- Serikali iliahidi kushirikiana na nchi ya Malawi na Wafadhili wa Mashirika ya Maendeleo ya Kimataifa kujenga Bwawa katika Mto Songwe kwenye eneo la Bupigu Wilayani Ileje kwa ajili ya matumizi mbalimbali ikiwemo kudhibiti Mto Songwe ambao una tabia ya kuhamahama, kufuga samaki, kufua umeme, umwagiliaji nk:-

- (a) Je, mpango huo bado upo au umekufa;
- (b) Kama mpango huo bado upo; Je, ni lini Serikali itaanza kulipa fidia kwa wakazi wa Bupigu na Ibungu ili kuepuka gharama za fidia zinazo ongezekwa kila siku.

WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

78. MHESHIMIWA JOSHUA SAMWEL NASSARI (ARUMERU MASHARIKI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda na Biashara:-

(a) Je, ni utaratibu gani uliotumika katika kutoa fidia kwa eneo lililotengwa kwa ajili ya mradi wa EPZ kwa wananchi wa Malula;

(b) Je, walengwa wa fedha hizo ni akina nani na ni kiasi gani cha ekari kilichopangwa kulipwa kwa wahusika.

79. MHESHIMIWA SELEMANI SAIDI JAFU (KISARAWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda na Biashara:- Wilaya ya Kisarawe inalima kwa wingi Machungwa, Embe na Mafenesi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuanzisha Kiwanda cha kusindika matunda hayo Wilayani Kisarawe.

WIZARA YA FEDHA:

80. MHESHIMIWA MCH. LUCKSON NDAGA MWANJALE (MBEYA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha:-
Viwango vya pensheni kwa wastaafu hapa
nchini ni vidogo sana na huathiri uhakika wa
maisha ya wastaafu:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuboresha pensheni;
- (b) Je, kwa nini mtumishi asikatwe zaidi na Serikali ichangie zaidi ili viwango vya pensheni kwa wastaafu viweze kupanda.

WIZARA YA UJENZI:

81. MHESHIMIWA EUGEN ELISHIRINGA MWAIPOSA (UKONGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuruhusu kampuni za ndani na nje kuwekeza kwenye barabara ili kuharakisha maendeleo ya nchi;
- (b) Je, Serikali haioni kuwa kwa kutofanya hivyo kunazinyima fursa kampuni zenye uwezo wa kuwekeza katika sekta hiyo

ambayo ingesaidia kupunguza tatizo la ajira;

(c) Je, Serikali haioni kuwa kiasi kikubwa cha rasilimali fedha kinachoelekezwa katika ujenzi wa miundombinu hiyo kwa kiasi kikubwa kingeweza kuelekezwa katika sekta nyingine kama afya, maji na elimu.

82. MHESHIMIWA FAITH MOHAMED MITAMBO (LIWALE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi:- Daraja la Mto Mbwenkuru lililoko mpakani mwa Wilaya ya Liwale na Nachingwea lililojengwa enzi ya mkoloni liko kwenye hali mbaya:-

Je, ni lini Serikali itajenga upya daraja hilo ambalo wakati wowote linaweza kusababisha madhara.

III. HOJA ZA KAMATI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA KATIBA, SHERIA NA UTAWALA:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kuikubali Taarifa ya Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala pamoja

na maoni na mapendekezo yaliyomo kwenye Taarifa hiyo.

MWENYEKITI WA KAMATI YA TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kuikubali Taarifa ya Kamati ya Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa pamoja na maoni na mapendekezo yaliyomo kwenye Taarifa hiyo.

MWENYEKITI WA KAMATI YA MASUALA YA UKIMWI:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kuikubali Taarifa ya Kamati ya Masuala ya UKIMWI pamoja na maoni na mapendekezo yaliyomo kwenye Taarifa hiyo.

**DODOMA
03 FEBRUARI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**